

باسمہ تعالیٰ

رئیس هیئت مدیره

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۸

شماره: ۰۳۲/۵۰۰/۳۶

پیوست: دارد

ساعت: ۱۰:۰۹

جهش تولید با مشارکت مردم

جناب آقای محمدحسین دهقان منشادی

مدیر محترم اداره نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری ۲ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع: بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی - «ارائه تسهیلات قرض الحسنه امتیازی با میانگین گیری»

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند:

نامه شماره ۰۳/۱۰۴۶۱۱ تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۹ آن بانک با موضوع «ارائه تسهیلات قرض الحسنه امتیازی با

میانگین گیری» در جلسه هیئت مدیره این بانک مطرح و طی نامه شماره ۰۳۳/۹۴۸/۳۰۹ تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۶ از

طریق سامانه یکپارچه مکاتبات اداری به واحدهای ذیربط ابلاغ گردید.

وهاب متقی نیا

رونوشت:

جناب آقای دکتر مهدی زاده معاون محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری؛ برای استحضار

اداره کل دبیرخانه مرکزی نهاد ریاست جمهوری

شماره: ۸۲۶۱۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۳۰

ساعت: ۰۹:۲۶

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بیت

مصوبات
شورای فقهی

گزارش دبیرخانه شورای فقهی در رابطه با موضوع: «ضرورت تفهیم قراردادهای ادبیات گفتاری صحیح به مشتریان» مرتبط با جمع‌بندی دهمین، یازدهمین و دوازدهمین جلسات مورخ ۱۴۰۱/۲/۴، ۱۴۰۱/۲/۲۵ و ۱۴۰۱/۳/۸ کارگروه تخصصی فقهی بانک مرکزی در شهر قم، در نود و سومین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۹/۲۲ شورای فقهی مطرح و موارد ذیل مورد تصویب قرار گرفت:

۱- در قراردادهای تجهیز منابع بر اساس عقد قرض الحسنه (سپرده‌های جاری و پس‌انداز) تفهیم ماهیت قرض الحسنه بودن سپرده به مشتری و عدم التزام مؤسسه اعتباری به پرداخت سود کفایت می‌کند.

تبصره (۱): در سپرده‌های قرض الحسنه پس‌انداز، تفهیم عدم تعهد مؤسسه اعتباری مبنی بر برگزاری قرعه‌کشی و اعطای جوایز به مشتری، ضرورت دارد.

تبصره (۲): در سپرده‌های قرض الحسنه، اعطای هرگونه امتیاز به مشتری منوط به تفهیم عدم تعهد مؤسسه اعتباری می‌باشد.

۲- در قراردادهای تجهیز منابع براساس عقد وکالت (سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار) تفهیم ماهیت وکالتی بودن سپرده به مشتری و اینکه مؤسسه اعتباری وکیل مشتریان در استفاده از منابع و تقسیم سود می‌باشد، اهمیت دارد. همچنین، در این نوع سپرده‌ها، تفهیم ماهیت سود علی‌الحساب و قطعی به مشتریان، ضرورت دارد.

آیت الله دکتر غلامرضا مصباحی مقدم

۱۴۰۲/۹/۲۲

آیت الله محمدسعید واعظی

آیت الله دکتر حسن آقا نظری شاهزودی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مجید رضایی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین حسین زاده بحرینی

دکتر محمدرضا فرزین

دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی

دکتر فرشاد محمدپور

دکتر حسین فقهی

دکتر علی خورشیدیان

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بیت

مصرفات

شرایع عمومی

۳- در قراردادهای تخصیص منابع در قالب عقود مبادله‌ای، علاوه بر تبیین ماهیت قرارداد برای مشتری، این موضوعات جزء موارد با اهمیت قرارداد محسوب شده و لازم است در رابطه با آنها تفهیم صحیح صورت پذیرد: موضوع قرارداد، نرخ سود، تعداد و مبلغ اقساط و تعلق وجه التزام تاخیر تأدیه دین.

۴- در قراردادهای تخصیص منابع در قالب عقود مشارکتی، علاوه بر تبیین ماهیت قرارداد برای مشتری، این موضوعات جزء موارد با اهمیت قرارداد محسوب شده و لازم است در رابطه با آنها تفهیم صحیح صورت پذیرد: موضوع قرارداد، سهم سود طرفین، دوره مشارکت و تعلق وجه التزام تاخیر تأدیه دین.

۵- در صورتی که مؤسسه اعتباری تصمیم بر درج انواع اختیارات در قراردادها با مشتری داشته باشد، موظف به تصریح و تفهیم اختیارات و در صورت اسقاط آنها تفهیم این موضوع به مشتری است.

۶- مؤسسات اعتباری علاوه بر تفهیم شفاهی مفاد اصلی قراردادها توسط مسئولین اعتبارات برای مشتریان، از روش‌های مختلف و متنوع جهت این امر استفاده نمایند. در رابطه با هر یک از قراردادها خلاصه‌ای غیرفنی از ماهیت قرارداد و موارد اصلی آن به زبان ساده تهیه شده و علاوه بر قرارداد اصلی، در اختیار مشتری قرار گیرد. این خلاصه می‌تواند مبنای اقدامات دیگری مانند: ارسال پیامک به مشتری، اطلاع‌رسانی بر روی تارنمای مؤسسه اعتباری، نصب بنر در شعبه و غیره قرار گیرد.

آیت الله دکتر غلامرضا مصباحی مقدم

۱۴۰۲/۹/۲۲

آیت الله محمدسعید واعظی

آیت الله دکتر حسن آقا نظری شاهرویدی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مجید رضایی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین حسین زاده بحرینی

دکتر محمد رضا خورشیدی

دکتر اصغر انوارالحسنی هستیانی

دکتر فرشاد محمدپور

دکتر حسین فهیمی

دکتر علی خورشیدیان

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سپرده‌های

مصوبات

شورای فقهی

گزارش دبیرخانه شورای فقهی با موضوع: «ارزیابی چالش‌های فقهی سپرده‌های امتیازی در شبکه بانکی کشور» در هفتاد و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۹ شورای فقهی مطرح و به شرح ذیل جمع‌بندی گردید:

الف- ارائه تسهیلات قرض‌الحسنه امتیازی با میانگین‌گیری به این صورت که مشتری ابتدا برای مدتی سپرده‌گذاری کند و سپس بر اساس امتیازاتی که بدست آورده، بدون شرط قبلی نسبت به دریافت تسهیلات قرض‌الحسنه اقدام ورزد خلاف شرع تشخیص داده نشد. در این روش بانک هیچ نوع تعهد حقوقی در زمینه اعطای تسهیلات به مشتری ارائه نمی‌دهد و لازم است این موضوع به شیوه مناسب به اطلاع سپرده‌گذاران رسانده شود.

ب- ارائه تسهیلات قرض‌الحسنه بدون میانگین‌گیری و به صورت فوری، مشروط به سپرده‌گذاری قرض‌الحسنه، ممنوع است.

پ- مشروط نمودن پرداخت تسهیلات غیرقرضی (مثلاً فروش اقساطی یا مرابحه) به سپرده‌گذاری و کالتی، خلاف شرع تشخیص داده نشد.

ت- کسر نمودن بخشی از تسهیلات تحت عنوان وثیقه نقدی یا کسر نمودن کارمزد از مبلغ کل تسهیلات ممنوع است.

آیت الله دکتر غلامرضا مصباحی مقدم

آیت الله محمدسعید واعظی

آیت الله دکتر حسن آقا نظری شاهرودی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مجید رضایی

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین حسین‌زاده بحرینی

دکتر محمد رضا فوزین

دکتر اصغر ابوالحسنی هستیانی

دکتر ابوذر سروش

دکتر حسین فهیمی

دکتر علی خورشیدیان